

Monika Leeming

DWADZIEŚCIA LAT OFIARNEJ PRACY

Osoba Włodzimierza Gałęckiego jest nierozzerwalnie związana z historią Katedry Języka Rosyjskiego i Literatury Rosyjskiej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie oraz kierunkiem filologii rosyjskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Włodzimierz Gałęcki pracę dydaktyczną na Uniwersytecie Jagiellońskim rozpoczął w 1945 roku, a w Państwowej Wyższej Szkole Pedagogicznej w 1946 roku, początkowo jako lektor, następnie jako zastępca profesora.

Kierunek filologii rosyjskiej w Państwowej Wyższej Szkole Pedagogicznej nie od razu powstał jako samodzielna sekcja. Pierwotnie na Wydziale Humanistycznym tej uczelni zorganizowana została sekcja językowa, obejmująca trzy specjalności: filologię polską, filologię angielską i filologię rosyjską. Jednakże bardzo szybko taka koncepcja kształcenia nauczycieli okazała się mało przydatna i niezmiernie trudna dla studentów. Nie można było bowiem w przeciągu trzech lat przygotować odpowiednio wysoko kwalifikowanych kadr w paru specjalnościach, wobec czego w roku akademickim 1950/51 zorganizowany został samodzielny kierunek filologii rosyjskiej, którego zadaniem było przygotowywanie nauczycieli języka rosyjskiego dla szkolnictwa średniego ogólnokształcącego.

Organizację nowego kierunku powierzono Włodzimierzowi Gałęckiemu, który jako doświadczony, długoletni pedagog-praktyk znał bardzo dobrze potrzeby polskiego powojennego szkolnictwa i czynnie był zaangażowany w kształceniu nauczycieli języka rosyjskiego na Uniwersytecie Jagielloń-

skim i w Wyższej Szkole Pedagogicznej. Włodzimierz Gałęcki, znając potrzeby szkoły polskiej na odcinku kadrowym, podjął się ciężkiej pracy organizacyjnej z dużym zapalem i całą odpowiedzialnością. W pierwszym rządzie zajął się opracowaniem siatki godzin i programów nauczania dla trzechletnich studiów z zakresu filologii rosyjskiej we wszystkich wyższych szkołach pedagogicznych w Polsce. Następnym etapem było opracowanie siatek i programów dla studiów czteroletnich zakończonych egzaminem magisterskim, co miało miejsce w roku akademickim 1953/54.

Kierownictwo dydaktyczne i naukowe nowo zorganizowanego zakładu filologii rosyjskiej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie powierzone zostało Włodzimierzowi Gałęckiemu, który prowadził tu ćwiczenia praktyczne z języka rosyjskiego i metodykę nauczania tego przedmiotu. W roku 1952/53 docent Włodzimierz Gałęcki został powołany na stanowisko kierownika Katedry Języka Rosyjskiego i Literatury Rosyjskiej. Problem zorganizowania od podstaw katedry filologii rosyjskiej nie był łatwy i napotykał na ogromne trudności, przede wszystkim kadrowe, był to bowiem okres, kiedy młoda kadra naukowa dopiero zaczynała wyrastać. Stąd też nie dziwnego, że Włodzimierz Gałęcki musiał włożyć wiele pracy i wysiłku, by Katedra mogła funkcjonować normalnie i spełniać swoje zadania dydaktyczne.

Jeszcze przed zorganizowaniem Katedry i Zakładu w 1951 roku Wyższa Szkoła Pedagogiczna stanęła przed nowym zadaniem dokształcania nauczycieli już pracujących, ale nie posiadających odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Włodzimierz Gałęcki podjął się opracowania siatki godzin, programów nauczania i zorganizowania kierunku filologii rosyjskiej na Studium dla Pracujących, tym samym obciążając się dodatkową pracą organizacyjną i dydaktyczną w miesiącach wakacyjnych.

Od roku akademickiego 1953/54 Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie przeszła na studia czteroletnie zakończone egzaminem magisterskim, zaś w 1957/58 na studia pięcioletnie. Docent Włodzimierz Gałęcki, który prowadził wykłady i ćwiczenia z historii literatury rosyjskiej oraz metodyki nauczania języka rosyjskiego, zaczyna też prowadzić z tych przedmiotów seminaria magisterskie. Wprowadzenie seminarium magisterskiego z metodyki nauczania języka rosyjskiego było nowością do tej pory nie spotykaną. Wiąże się to ściśle z zainteresowaniami i wieloletnią pracą nad tym przedmiotem Włodzimierza Gałęckiego, który jako cel główny pracy własnej i działalności Katedry stawia zawsze dobre przygotowanie nauczyciela nie tylko pod względem rzeczowym, ale też i metodycznym. Prowadzi to szereg następstw, które znajdują swoje odbicie w pracy Włodzimierza Gałęckiego jako kierownika katedry.

Kierując Katedrą Języka Rosyjskiego i Literatury Rosyjskiej, Włodzimierz Gałęcki wiele uwagi poświęcił sprawom kształcenia młodej kadry

pomoeniczych pracowników nauki oraz pomocy dla nich w ich pierwszych, jakże często trudnych i niepewnych krokach również na polu dydaktycznym. Będąc sam wspaniałym metodykiem i dydaktykiem, jest wzorem godnym naśladowania w budowie wykładu czy ćwiczeń. Zwraca zawsze baczną uwagę przede wszystkim na ćwiczenia praktyczne z języka rosyjskiego, podkreślając rolę, jaką te ćwiczenia mają dla przyszłego nauczyciela. Wychodzi z założenia, że ćwiczenia praktyczne nie tylko mają na celu nauczenie języka, ale również są wzorem, który młody nauczyciel może zawsze zastosować w swojej praktyce zawodowej. One to obok teorii metodycznej ułatwią mu stawianie pierwszych kroków w szkole. W związku z tym w Katedrze były systematycznie prowadzone różnego typu ćwiczenia, hospitowane przez wszystkich pracowników Katedry, a następnie omawiane na specjalnych posiedzeniach. Nie muszę tu wyjaśniać, czym były dla młodego pracownika tego typu ćwiczenia i omówienia. Pozwalały one spojrzeć krytycznie na własne i cudze osiągnięcia oraz braki, umożliwiały zapoznanie się z różnymi formami pracy.

Równolegle z pracą dydaktyczną Włodzimierz Gałęcki prowadzi wszechstronną pracę wychowawczą.

Biorąc pod uwagę ogromne obciążenia Włodzimierza Gałęckiego jako kierownika Katedry i nieomal przez cały czas jedyne jej samodzielne pracownika naukowego należy podkreślić jego gotowość pójścia zawsze na rękę władzom uczelni i tym, którzy potrzebowali jego pomocy. Tak więc W. Gałęcki nie odmawia swego udziału w uruchomieniu magisterskich studiów eksternistycznych dla tych, którzy ongiś ukończyli trzyletnie studia pierwszego stopnia, by także oni mieli możliwość, przy pracy zawodowej, uzyskania tytułu magisterskiego. W ostatnich latach, będąc już na emeryturze, wyraża zgodę na otwarcie studiów doktoranckich i podejmuje się kierowania szeregiem prac doktorskich, tak więc obok licznych magistrów wychował kilku doktorów. W obecnej chwili pod kierunkiem Włodzimierza Gałęckiego pracuje 8 doktorantów, którzy mają otwarte przewody doktorskie, 4 już złożyło prace doktorskie.

Praca na polu przygotowania młodej kadry nauczycielskiej z zakresu metodyki znalazła swój wyraz również w podręcznikach metodyk dla studentów, które stały się nieodzowną pomocą młodego nauczyciela, stawiającego pierwsze kroki w tym trudnym zawodzie.

Włodzimierz Gałęcki, obok rozlicznych prac administracyjnych, dydaktycznych i wychowawczych w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie, obok pracy wydawniczej, znajdował jeszcze czas do działalności na niwie dokształcania nauczycielstwa polskiego. Od pierwszych lat powojennych widzimy go prowadzącego kursy języka rosyjskiego, początkowo w Towarzystwie Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, następnie jako współpracownika Centralnych Kursów Języka Rosyjskiego w Milanówku,

które miały na celu uzupełnienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli szkół podstawowych i średnich.

Rozwój studiów rusycystycznych w wyższych szkołach pedagogicznych w Polsce i stałe ulepszanie tych studiów powodowały konieczność opracowywania nowych lub modernizacji już obowiązujących programów. W tym celu powołany został przez Ministerstwo Oświaty Zespół Rzeczoznawców z zakresu języka rosyjskiego, którego przewodniczącym został docent Włodzimierz Gałęcki, pełniący tę funkcję do dnia dzisiejszego. Również przez wiele lat współpracował on z Komisją Programową Ministerstwa Oświaty lub jej przewodniczył opracowując programy dla szkół podstawowych i średnich.

Artykuł niniejszy jest jedynie bardzo zwięzłym i pobieżnym przeglądem wielostronnej działalności dydaktyczno-naukowej Włodzimierza Gałęckiego. Autorka zdaje sobie sprawę z trudności wyczerpującego omówienia tak szerokiej i wszechstronnej jego działalności, która zasługuje w pełni na specjalną, obszerną monografię, naszkicowała więc tylko główne kierunki jego owocnej pracy dla polskiej szkoły.